

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد همه سر به سر تن به کشتن دهیم
بدین بوم و بر زنده یک تن مباد از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

نویسنده: محمد لامین کابا
برگردان: م قربانی
۰۷ نومبر ۲۰۲۴

شانزدهمین اجلاس بریکس بر هژمونی غرب سایه می افکند

شانزدهمین اجلاس سران بریکس در قازان روسیه، مظهر مرحله نوبنی در سیاست جهانی است، زیرا کشورهای جنوب جهانی به دنبال فاصله گرفتن از تسلط طولانی غرب و تأکید بر قدرت جمعیتی، اقتصادی و سیاسی خود هستند.

اتحاد کشورهای بریکس – ائتلاف قدرتمندی که کشورهای برزیل، روسیه، هند، چین و افریقای جنوبی را به یک دیگر پیوند می زند – از یک جهان چندقطبی حمایت می کند، جهانی که تنوع را جایگزین مرکزیت غرب می کند. از آنجایی که این کشورها به سوی یک نظم باز تعریف شده و همکاری بین المللی حرکت می کنند، مشکل می توان درباره تأثیر این گردهم آیی اغراق کرد. غرب، که زمانی بر جهان حاکم بود، جای خود را به دوران نوبنی از همکاری چندجانبه می دهد. جادوی قازان قطعاً وضعیت را دگرگون کرده است.

اجلاس قازان پرسش‌های مهمی را مطرح می‌کند: آیا این آغاز پایان هژمونی غرب است؟ آیا تلاش‌های یکپارچه میان قدرت‌های نوظهور در افریقا، آسیا و امریکای لاتین می‌تواند نظم جهانی جدیدی را ایجاد کند؟ آیا ما در آستانه دیدن یک ارز جهانی جدید هستیم که جنوب (جهانی) را از سلطه مالی ایالات متحده آزاد می‌کند؟ این مقاله به بررسی این احتمالات و آنچه که بریکس ممکن است برای جنوب جهانی به همراه داشته باشد، می‌پردازد.

آینده چندقطبی است و کشورهای بریکس معماران آن هستند.

اجلاس قازان که از ۲۲ تا ۲۴ اکتوبر برگزار شد، نقطه عطف مهمی در همکاری کشورهای جنوب جهانی بود. این گردهم‌آیی قدرت‌های نوظهور، برزیل، روسیه، هند، چین، و متحدان آن‌ها – صحنه تلاش جمعی متهورانه‌ای برای به زیر سؤال بردن هژمونی غرب و ترسیم مجدد نظم جهانی بود. این مذاکره‌ها منجر به ابتکارات مهمی مانند پیشنهاد روسیه برای ایجاد پارلمان بریکس به منظور تقویت تأثیر سیاسی بر این ائتلاف اقتصادی شد. ایجاد واحد پول مشترک به نام، **بریکس پلاس**، می‌تواند به منظور کاهش وابستگی به دلار امریکا و ایجاد یک اقتصاد جهانی عادلانه‌تر مورد توجه قرار گیرد. این اجلاس ظهور جهانی چندقطبی را نشان می‌دهد که به همکاری و برابری ارج می‌نهد و یک الگوی توسعه جدید را از طریق شبکه همبستگی اقتصادی جنوب-جنوب در نظر می‌گیرد. بنابر این، آغاز دورانی است که در آن کشورهای جنوب قاطعانه سرنوشت خود را در دستان خود می‌گیرند و آینده خود را در صحنه جهانی بازتعریف می‌کنند.

تصمیمات ستراتیژیک و بیانیه‌های اجلاس بریکس

بیانیه نهائی اجلاس بریکس ۲۰۲۴ تعهد ستراتیژیک این گروه را برای تقویت مشارکت خود پیرامون منافع مشترک برجسته می‌سازد. در پاسخ به تحریم‌های غیرقانونی که بر اقتصاد جهانی تأثیر می‌گذارد، بریکس بر لزوم مشارکت فعال کشورهای افریقائی و جنوب جهانی در فرایندهای بین‌المللی تأکید می‌ورزد و از علاقه آن‌ها به اتحاد استقبال می‌کند. بریکس، از پذیرش فلسطین در سازمان ملل متحد، در چارچوب مرزهای ۱۹۶۷، و همچنین از تلاش‌های مذاکرات با هدف حل و فصل مناقشه در اوکراین حمایت می‌کند. به علاوه، اصل «راحتل افریقائی برای مشکلات افریقا» و حمایت راسخ از وحدت افریقا و ابتکارات صلح از جانب کشورهای افریقائی را اکیداً مورد تأیید قرار می‌دهد. بریکس برای مبارزه علیه تروریسم در افریقا نیز با دعوت برای بهبود همکاری‌های بین‌المللی و افزایش حمایت از کشورهای آسیب دیده اولویت قایل است.

بریکس، مشوق مشارکت‌های ستراتیژیک با سازمان‌هایی مانند سازمان همکاری شانگهای، انجمن هند و افریقا، انجمن روسیه و افریقا، کنفرانس وزیران روسیه و افریقا، انجمن همکاری‌های چین و افریقا، برای تسهیل تجارت و ترویج توسعه پایدار است. بریکس با ادغام ۱۳ کشور جدید – نه اعضای کامل – (الجزیره، بلاروس، بولیوی، کوبا، اندونزی، قزاقستان، مالزی، نیجریه، تایلند، ترکیه، اوگاندا، ازبکستان و ویتنام)، بر پویائی تجارت جهانی با ایجاد کریدورهای ستراتیژیک، مانند کریدور بین‌المللی شمال-جنوب، مسیر بحیره شمالی، بهینه‌سازی ارتباط‌ها و کاهش هزینه‌های حمل و نقل، تأکید می‌ورزد. این کریدورها ستون فقرات تجارت بین‌المللی را تشکیل می‌دهند: کریدور بین‌المللی شمال-جنوب، ابتکار کمربند و جاده، بحیره سرخ و کانال سوئز، بزرگراه ترانس-افریقا، و مسیر بحیره شمال. پی‌آمدهای ژئوپلیتیک و ژئوستراتیژیک این اجلاس همه‌جانبه چیست؟

انقلاب ژئوپلیتیک: بریکس هژمونی غرب را زیر سؤال می برد

یک زمین لرزه ژئوپلیتیکی جهان را به تکان انداخته است، زیرا کشورهای بریکس – قدرت‌های نوظهور – تقابل بی‌سابقه‌ای علیه هژمونی غرب به راه انداخته اند. برزیل، روسیه، هند، چین و افریقای جنوبی در حال ادغام نیروهای خود برای تغییر نظم جهانی موجود هستند. تسلط اقتصادی، سیاسی و فرهنگی غرب در حال تزلزل و عصر جدید چند جانبه‌گرایی در حال شکل گرفتن است، عصری که قواعد بازی را بازتعریف می‌کند. اجلاس موفق و چشم‌گیر قازان، نشان دهنده یک انقلاب ژئوپلیتیک برجسته بود، زیرا کشورهای بریکس و متحدان آن‌ها برای رقابت با برتری غرب پس از جنگ جهانی دوم متحد شده اند. آن‌ها که ۴۰ درصد جمعیت جهان، بیش از ۳۵ درصد تولید ناخالص داخلی جهان، و ۲۰ درصد ذخایر ارز خارجی را نمایندگی می‌کنند، برتری اقتصادی و سیاسی غرب را به نبرد فرا می‌خوانند و در عین حال الگوی جدیدی از حکومت چندقطبی و عادلانه ارائه می‌دهند. این ائتلاف با ترویج اقتصاد متنوع و تقویت همکاری جنوب-جنوب، پیدایش یک نظم جهانی عادلانه‌تر را نوید می‌دهد.

پی‌آمدهای ستراتیژیک این نظم عمیق است: بازتعریف اتحادها، ارزیابی مجدد منافع ملی و دگرگونی روابط بین الملل. اجلاس قازان نماد عزم کشورهای بریکس برای شکل دادن به آینده‌ای عاری از دستورات غربی است و زمینه را برای جهانی متکثر و عادلانه فراهم می‌سازد. چشم‌انداز ژئوپلیتیکی در حال تحول است: بریکس هژمونی غربی را تضعیف کرده است و به کشورهای جنوب قدرت بخشیده است. دوران ژئوپلیتیک نوینی بر مبنای تعادل و همکاری در حال ظهور است، آینده از آن چند جانبه‌گرایی است و بریکس معمار آن است.

پایان تسلط دالر: تولد یک ارز جهانی جدید؟

دوران حکومت دالر رو به پایان است. بریکس در حال ایجاد یک ارز جهانی جدید است که کشورهای جنوب را از قیمومت مالی غرب آزاد می‌کند. یک سیستم مالی جدید بر اساس تعادل و همکاری در حال ظهور است. دوران تک قطبی به پایان رسیده است و اجلاس قازان در پایتخت منطقه تاتارسان روسیه، نقطه عطف بسیار مهمی در جهت‌گیری هژمونی دالر و کاوش در ایجاد یک ارز جهانی جدید است: **بریکس پلاس**. هدف بریکس ارائه یک جایگزین ستراتیژیک برای دالر و کاهش تسلط آن بر معاملات بین‌المللی و تعادل در قدرت اقتصادی جهان است. دالر که از سال ۱۹۴۴ برقرار شد، به ایالات متحده اجازه داده است تا جریان‌های مالی را کنترل کند، بر نرخ ارز تأثیر بگذارد و کشورهای مخالف را تحریم کند، اما همچنین وابستگی بیش از حد ایجاد می‌کند، آن‌ها را در معرض نوسانات قرار می‌دهد و فرصت‌های کشورهای نوظهور را محدود می‌کند.

ارز بریکس پلاس الگوی نظم چندقطبی را پیشنهاد می‌کند که ارزهای کشورهای بریکس را برای ثبات و مدیریت جمعی ادغام می‌کند و ضمن ارتقای استقلال مالی، همکاری جنوب-جنوب را تقویت می‌کند. این تحول با هدف بازتعریف ژئوپلیتیک مالی، نفوذ آمریکا را تحلیل می‌برد و عصر جدیدی از همکاری جهانی را آغاز می‌کند. کشورهای بریکس مصمم اند تا نظم اقتصادی را برای رهائی کشورهای جنوب بازآرایی کنند. تسلط دالر بخوبی و واقعاً به پایان رسیده است. ارز جدید جهانی بریکس در حال بازتعریف تراز مالی جهانی است. جهان اقتصادی چندقطبی بدون قیمومت غربی در حال تشکیل است. آینده اکنون به طور قطع از نظر پولی چندگانه است.

همکاری جنوب-جنوب: الگوی جدیدی برای توسعه

تندباد تغییر در پهنه جنوب (جهانی) می‌وزد. همکاری جنوب-جنوب به عنوان نیروی دگرگون کننده در حال ظهور است و مدل‌های توسعه سنتی را زیر سؤال می‌برد. کشورهای نوظهور با تحکیم پیوندهای خود خواستار ایجاد الگویی برابر، پایدار و قدرتمند هستند. دوران وابستگی به سر آمده است، دنیای آینده (در دست) همکاری جنوب-جنوب است. همکاری جنوب-جنوب نشان دهنده الگویی نوآورانه برای توسعه است که در شانزدهمین اجلاس سران بریکس مورد تأکید قرار گرفت و وجود عصر همکاری‌های فزاینده میان کشورهای جنوب را برجسته ساخت. این اتحاد ستراتیژیک بر شالوده ارزش‌های اساسی مانند همبستگی، برابری و حق حاکمیت و نیز بر اهداف توسعه، ثبات و رفاه استوار است. در مواجهه با دشواریهای مشترک مانند فقر، نابرابری و تغییرات اقلیمی، بریکس در حال افزایش ابتکارات در بخش‌های کلیدی است: تجارت، از طریق توافق‌های تجاری و ایجاد مناطق تجاری آزاد، انرژی، از طریق تقویت همکاری‌ها در زمینه انرژی‌های تجدیدپذیر، فن‌آوری، از طریق تشریک دانش و نوآوری، و در نهایت، زیرساخت‌ها جهت بهبود ارتباطات.

این پویایی تضمین می‌کند که کشورهای جنوب رقابت اقتصادی را افزایش داده، انعطاف‌پذیری را در برابر بحران تثبیت می‌کنند، دسترسی به بازارها و فن‌آوری‌ها را تسهیل می‌کنند و در عین حال، صلح و ثبات منطقه‌ای را ارتقاء می‌بخشند. از نظر ستراتیژیک، این همکاری روابط بین‌الملل را بازتعریف می‌کند، نفوذ غرب را تحلیل می‌برد و ظهور جهانی متکثرتر و عادلانه‌تر را نوید می‌دهد. بنابر این، بریکس خود را به عنوان محرک توسعه پایدار، فراگیر و مستقل برای کشورهای جنوب مطرح می‌کند. همکاری‌های جنوب-جنوب اوضاع را دگرگون کرده است. وضعیت جدیدی در حال ظهور است که در آن کشورهای جنوب سرنوشت خود را در دست‌ان خود می‌گیرند. استقلال، برابری و همبستگی جایگزین وابستگی می‌شود.

می‌توان گفت که اجلاس قازان ناقوس مرگ برتری غرب را به صدا درآورد. از قضا، کشورهایی که زمانی از دمکراسی و آزادی اقتصادی صحبت می‌کردند، اکنون با ظهور کشورهای بریکس، با چشم‌اندازی تازه، نفوذ خود را از دست می‌دهند. اجلاس قازان این تغییر را در کانون توجه قرار داده است: دوران هژمونی غرب واقعاً در حال محو شدن است. از طریق همبستگی بی‌سابقه و همسوئی ستراتیژیک، بریکس و متحدان آن آینده را به سوی جهانی چندقطبی و مشارکتی هدایت می‌کنند.

برگرفته از: نیو ایسترن آوتلوک

۲۵ اکتوبر ۲۰۲۴